

Καὶ ἐν πτηνὸν ἡδύφωνον, πτηνὸν μελαγχολίας.
Ἐρχεται χῦνον ἔρωτος καὶ θρήνων μελωδίας.
Εἰπέ, ὦ ἄνθος μαρανθὲν πρῶτ' τοσοῦτον, ἄλλη
Δὲν εἶναι τις ἀθάνατος ζῶν ἀθανασίας,
Ὅπου τὰ πάντα θέλουσιν ἐκ νέου ἀναθάλλει ; . . .

ὦ λογισμοί μου, πέτεσθε πρὸς παρελθούσας ὥρας
Ὁρμήσατε εἰς ποθεμένας καὶ ἀνεσπέρους χώρας.
Τερπναὶ αἱ ἀναμνήσεις σας ! ὦ ! θέλω νὰ θρηνήσω,
Καὶ τ' ὄμμα μου εἰς δάκρυα τῶν πόνων μου νὰ σβύσω.

Κ. ΠΩΗ.

Η ΛΟΥΚΙΑΗ.

Διήγημα Ἰουλίου Σαρδώ.

Κατὰ τὸ ἔτος 1845 ὑπῆρχεν εἰς Παρισίους νέος
τις ζωγράφος ὀνόματι Φρεδερίκος Λαμβέρτης. Ἐξ ἡ
πένης καὶ ἐν τῇ ὀλίγῃ ἀναπαυόμενος, ἐν τινι
τῶν σιωπηλῶν καὶ ἡσύχων ἐκείνων συνοικιῶν, ἐνθα
οἱ καλλιτέχναι εὐχεστούνται νὰ πηγύνωσι τὴν φω-
λεάν των. Ἦγε τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος τῆς
ἡλικίας του, ἦτον πνευματώδης, εἶχε καρδίαν ὑ-
περήφανον, καὶ, ὅπερ σπάνιον, εἶχε περισσοτέραν
ἐπιτηδεύτητά ἢ ὅσῃν αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐνόμιζεν
κατὰ δὲ τὸ ἐξωτερικόν, τοῦτο μόνον λέγω, ὅτι
χωρὶς νὰ ᾔῃ ὡραίος ἦτο θελκτικός. Δὲν ἡδύ-
νασο νὰ τὸν ἴδῃς χωρὶς νὰ τὸν ἀγαπήσῃς, χωρὶς
νὰ αἰσθανθῇς τι ἐλκύνει σε πρὸς αὐτόν. Ἀδολος
καὶ ἀγαθός, ὡς ἰδίᾳς ἐφρόνει τὰς ἐπιτυχίας τῶν
φίλων του, καὶ ἔχαιρε δι' αὐτάς. Μετρίῳρων
καὶ πεποιωθὺς εἰς τὸ μέλλον, καὶ τοι δὲν εἶχεν εἰσέ-
τι νὰ διακοσμήσῃ ἐκκλησίᾳς, οὔτε μάχας νὰ ζω-
γραφήσῃ διὰ τὸ Μουσεῖον τῶν Βερσαλλιῶν, δὲν ἐ-
μεμφιμοῖρε διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἀδικίαν τῶν συμ-
πατριωτῶν του, οὐδ' ἐνόμιζεν ἑαυτὸν παραγνωρι-
ζόμενον. Ἡ ἐργασία ἦν ἡ ζῶή του. Τινὲς τῶν
εἰκονογραφῶν αὐτοῦ, ἐν ταῖς ἐνικυσίαις ἐκθέσειν,
εἶχον ἐλκύσῃ τὴν προσοχὴν πολλῶν καὶ ἐντεῦθεν ἡ-
νεώχθη αὐτῷ ἡ πύλη, τοῦ πρὸς τὴν εὐτυχίαν
σταδίου του, τὴν εὐτυχίαν ἧς ἄξιός ἦτο καὶ τῆς
ὁποίας ἐπέτυχε τέλος.

Ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ ἐβίων ἐν τῇ
ἐπαρχίᾳ των ἐκ μετρίας τινος κληρονομίας, εἰς ἣν
προσέθετε αὐτὸς τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν πόνων
του. Ἐγίνωσκεν ὅτι τὸ προσεχὲς ἔτος ἡ ἀδελφὴ
του ἐμελλε νὰ ὑπανδρευθῇ νεανίαν τινὰ φιλόπο-
νον καὶ πτωχὸν ὡς αὐτήν, τὸν ὁποῖον ἡγάπα ἀπὸ
πολλοῦ ἤδη, διὸ ἔβαλε κατὰ νοῦν νὰ συγκροτήσῃ
δι' αὐτὴν μικράν τινα προίκα, δι' ἧς νὰ δυνηθῇ
νὰ συνέλθῃ εἰς γάμον, χωρὶς ν' ἀνησυχῇ διὰ τὴν αὐ-
ριον. Ἄλλως τε, πρὸ ἱκανοῦ ἤδη χρόνου ἐσχόπει
νὰ περιηγηθῇ τὴν Γαλλίαν, ἀποστολικῶς ἐννοεῖ.

ταί, κατὰ δὲ τὴν περιήγησιν ταύτην ἤθελε πλη-
ρῶναι διὰ τῆς ἐργασίας του τὸ γεῦμά του καὶ τὸ
κατάλυμά του, σταματῶν πρὸ τῶν ἐπαύλειων
ὅσαι ἤθελον τοῦ ἀρέσκει, εὐθύμως περιφερόμενος
ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν, καὶ θέτων τὴν γραφίδα
του εἰς ὑπηρεσίαν πάντων τῶν ἀστῶν τῶν κατε-
χομένων ὑπὸ τῆς εὐγενούς φιλοδοξίας τοῦ νὰ κα-
ταλίπωσιν εἰς τοὺς ἀπογόνους καὶ τοὺς ἀπογόνους
τῶν ἀπογόνων αὐτῶν τοὺς χαρακτῆρας τοῦ προ-
σώπου των. Ἀνεχώρησε λοιπὸν, ἐν τινι ὥραίᾳ τοῦ
ἀπριλίου πρῶτῃ, ἐλαφρὸς τὸν πόδα καὶ φαιδρὸς
τὴν καρδίαν.

Ἦρκει νὰ ἴδῃ τις αὐτὸν αἶροντα τὴν κεφαλὴν
του, ὁδεύοντα ἀνέτως, ὅπως ἐννοήσῃ ὅτι εἶχε πᾶσας
τὰς ἀπόνους τῆς ἡλικίας του χαράς, ὅτι ἐφθανε
νὰ ὑπάρχῃ, διὰ νὰ ᾔῃ εὐτυχής.

Μετὰ τινὰς μῆνας εἶχεν ἤδη ἀποκτήσει ἀξιό-
λογόν τι ποσόν. Ἡ θεία Πρόνοια ἐφάνετο εὐλογή-
σασα τὸν γλυκύν καὶ εὐσεβῆ σκοπὸν του. Τὰ
πρότυπα παρουσιάζοντο σωρηδόν τὸ καλὸν τοῦ ἐ-
ξωτερικοῦ καὶ ἡ ἐπιτηδεύτητάς του τῇ ἡνοιγόν πᾶσας
τὰς θύρας. Ἡ Τουραίνη, τὸ Ποστίνον, τὸ Λιμόσι-
νον τοῦ ἐπλήρουν φόρον ἄρχοντίσκοι τῶν ἐπαρ-
χιῶν διεφιλονεῖκουσαν τὴν τιμὴν τοῦ νὰ εἰκονι-
σθῶσι ὑπὸ τῆς γραφίδος του. Οὐδόλως ἐτάρατ-
τον αὐτὸν τὰ πλέον ἀλλόκοτα πρόσωπα διό-
τι ἐσυλλογίζετο τὴν ἀδελφὴν του, τὴν ὁποίαν ἐμε-
λε νὰ πλουτίσῃ διότι ἐνῶ ἐξεικόνιζεν ἐπὶ τοῦ
ἱστοῦ εἰδεχθῆς τι πρόσωπον, ὅπισθεν τούτου ἔ-
βλεπε μορφὴν ἄλλην νεαράν καὶ ὡραίαν, ἥτις τὸν
νῆχάριστει μεσιδῶσα. Χάρις δὲ εἰς τὸ ἐξοχὸν τῆς
ἀτομικότητος, ἐτύγγανε τῆς γενικῆς ἐπιδοκιμασίας.
Ἀφοῦ ἐτελείονεν εἰκόνα τινὰ ἐν τινι πύργῳ, κα-
θυπέβαλλεν αὐτὴν ἀφόβως εἰς τὴν κρίσιν τῆς οἰ-
κογενείας καὶ τῶν ὑπηρετῶν, καὶ τόσον καταφα-
νὴς ἦτον ἡ ὁμοιότης, ὥστε ἀπὸ τῆς ὀριθοφύ-
λακος μέχρι τοῦ θαλαμηπόλου τοῦ Κ. βασιλέως
πάντες ἐτρέποντο εἰς ἔκστασιν. Ἐκτὸς δὲ τούτου,
τοσαύτῃ γλυκύτῃ ἐνυπῆρχεν εἰς τὴν ὁμιλίαν του,
τοσαύτῃ ἐτοιμότης πνεύματος καὶ φαντασίας, ὥς-
τε οἱ ξένοι τοῦ δυσκόλως συγκατένευον νὰ τὸν
ἀφήσωσι ν' ἀναχωρήσῃ. Ἀκούοντες αὐτὸν, ἡ μὲν
δέσποινα ἐλησμονεῖ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐπιφυλ-
λίδος τῆς, ὁ δὲ ἀββᾶς περιέπιπτεν εἰς λάθην
καὶ ἀπροσεξίας πιζῶν τὸ βίσιον, ὁ δὲ Κ. βα-
σιλεὺς ἔλεγε δογματικῶς εἰς τὸν παιδαγωγὸν
τοῦ νιοῦ αὐτοῦ ὅτι μετὰ τοὺς εὐγενεῖς μόνοι οἱ
τεχνίται ἐν Γαλλίᾳ εἰσὶ πνευματώδεις. Ὄταν δὲ
τέλος, κωφεύων πρὸς πᾶσας τὰς παρακλήσεις,
ὁ Φρεδερίκος ἀπεφάσιζε ν' ἀναχωρήσῃ ὁ πλα-
τύφυρος πῖλός του, ἡ ἐκ βελούδου ἐσθῆς του
καὶ αἱ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ὑφάσματος περισκελίδες του,
ὁ περὶ τὸν ὥριον τράχηλον αὐτοῦ ἀτημελήτως
δεμένος λαιμοδέτης του, ὁ στρατιωτικὸς σάκκος
τὸν ὁποῖον ὑπερήφανος ἔφερε, καὶ εἰς ὃν περιεί-
χετο ἅπανα αὐτοῦ ἡ ἀποσκευὴ, διήγειρον αἰσθη-
μά τι παραπλήσιον τοῦ θαυμασμοῦ, καὶ κύριοι καὶ
ὑπηρετῆται ἔτρεχον εἰς τὰ παράθυρα καὶ τὸν ἴδωσι

διαβαίνοντα, καὶ πάντα τὰ βλέμματα τὸν παρακολουθοῦν μέχρῃς οὐ ἡ καμπὴ τῆς ὁδοῦ τὸν ἀπέκρυπτε. Ἐν βραχυλογίᾳ, τόσον εὐτυχῶς ἐκερδοσκόπησεν ἐπὶ τῆς ματαιότητος καὶ κενοδοξίας, ὥς τε περὶ τὰ τέλη τοῦ μηνὸς αὐγούστου τὸ βαλάντιόν του ἦν ὀλοστρογγύλον, καὶ ἡδυνήθη νὰ πιστεύσῃ ὅτι ὁ σκοπὸς του ἐξεπληρώθη.

Σεπτεμβρίου ἰσταμένου, ἔφθασεν εἰς τὴν μητρικὴν οἰκίαν.

— Κράτει τὴν ποδιάν σου, εἶπεν εἰς τὴν ριφθεῖσαν εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ ἀδελφὴν του.

Καὶ λαβὼν τὴν ζώνην αὐτοῦ πλήρη χρυσοῦ ἐκένωσεν ἐν τῇ ποδιᾷ τῆς καλῆς κόρης. Ἀφῖνω νὰ ἐννοήσῃ ἕκαστος τὴν ἔκστασιν τῆς ἀγαθῆς νεάνιδος, ἐνώπιον τοῦ ἀπροσδοκῆτου αὐτοῦ πλοῦτου! Χιλιάδες τινὲς σκούδων, εἰς μὲν νεάνιδα ἀνατραφεῖσαν ἐν τῇ ἀφρονίᾳ δὲν ἤθελον ἐπαρκέσει πρὸς ἀγορὰν τῶν ἔδνων αὐτῆς, εἰς πτωχὴν ὅμως ἐπαρχιώτιδα κόρην παρουσιάζουν τὰς ἱεροτέρας τῆς οἰκογενείας χαράς. Παρευρεθεῖς εἰς τὸν γάμον τῆς ἀδελφῆς του, περιθάψας τὴν γηραιάν αὐτοῦ μητέρα καὶ ἐντελῶς ἀποκαταστήσας τὸ νέον ζεῦγος, ὁ Φρεδερίκος ἀπῆλθε πεπληρωμένος εὐχῶν καὶ συνεπιφερόμενος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ τὴν τρυφερὰν εἰκόνα τῆς εὐτυχίας εἰς ἣν τὰ μέγιστα εἶχε συμβάλει. Πικρὰ ἦτο ἡ ὥρα τοῦ χωρισμοῦ. Ὁ Φρεδερίκος παραβάλλων τὴν χαρὰν τὴν ὁποίαν πρὸ ὀφθαλμῶν του εἶχε πρὸς τὴν μοναζίαν καὶ ἐρημίαν τὴν περιμένουσιν αὐτὸν εἰς Παρίσιους, δὲν ἡδυνήθη νὰ καταβάλλῃ αἰσθημα θλίψεως καὶ παραπόνου ἀναβάν εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ. Ἡ γλυκυτέρα ἀνταμοιβὴ αὐτοῦ ἦν ἡ εὐτυχία τῆς ἀδελφῆς του, καὶ ὅμως ἡ συνείδησις τοῦ ἐκπληρωθέντος καθήκοντος δὲν τὸν ἐκώλυσεν τοῦ νὰ ἐπιστραφῇ εἰς ἑαυτὸν καὶ νὰ ἰδῇ τὴν μόνωσιν καὶ ἀποξένωσιν εἰς ἣν ἐμελλε νὰ περιπέσῃ, ἀφῆκε κατόπιν αὐτοῦ στοργὴν ἀμοιβαίαν καὶ κενὰς ἐλπίδας.

Ἡ συγκίνησις ὅμως αὕτη διεσκεδάσθη μετ' οὐ πολὺ ἀπέναντι τῶν χαρμονῶν τῆς ὁδοπορίας. Γλυκὺς ἐπεκράτει εἰσέτι ὁ καιρὸς. Ὅπως ἐπανεῖλθῃ εἰς Παρίσιους, ὁ Φρεδερίκος ἔπρεπε νὰ διαβῇ κοιλάδα τινα, τῶν ὠραιότερων τῆς Γαλλίας. Μόλις ἐπάτησε τὴν ἀρχαίαν ἐπαρχίαν τῆς Μαρκίας καὶ προσέβαλε τὰ ὄμματά του ὁ σιωπηρὸς καὶ ποιητικὸς χαρακτὴρ τῆς ἀναπτυσσομένης ἐμπροσθεν αὐτοῦ εἰκόνας. Οὐδαμοῦ ἄλλοθι εἶχεν ἰδεῖ ποταμὸν διαυγέστερον, γλοιοειδέστερον κοιλάδας, ποικιλοτέρους ὀρίζοντας. Τὰ δάση καὶ οἱ λόφοι ἦσαν κεκοσμημένα δι' ὅλης τῆς λαμπρότητος τοῦ φθινοπώρου· τὰ πτηνὰ ἐκελάδουν ἐντὸς τῶν θάμνων· ἡ σεισοπυγίς ἐταλαντεύετο ἐπὶ τὰς ὄχθας τῶν ἀφανιζομένων ἐν μέσῳ τῶν θάμνων μικρῶν λιμνῶν. Ὁ Φρεδερίκος δὲν ἠθέλησε ν' ἀφήσῃ τὴν γωνίαν ταύτην τῆς γῆς χωρὶς νὰ φέρῃ εἰς τὸ χαρτοφυλάκιόν του ἐνθύμησιν ζωσάν τῶν ἀγροτικῶν ἐκείνων καὶ φυσικῶν καλλονῶν αἰτίνες κατέβλεπον αὐτόν. Ἀσκόπως δὲ βαδίζων, ἀφοῦ ἐφ' ὕλην τὴν ἡμέραν ἐζωγράφει, τὴν ἐσπέραν ἐστάθμευεν, ὅτε μὲν εἰς καλύβην τινα, ὅτε δὲ εἰς

ἐπαυλιν χωρίου, καὶ πανταχοῦ ἡ νεότης καὶ ἡ καλὴ συμπεριφορὰ του καθίσταν αὐτὸν ἄξιον τῆς φιλοξένου ὑποδοχῆς ἣν ἀπέλαυε.

Ἐραστὴς τῆς τέχνης καὶ τῆς φύσεως, εὗρισκεν εἰς τὴν ὑπαρξίν ταυτην τὴν πλάνητα καὶ μονήρη θέλγητρον, τὸ ὁποῖον ἅπασαι αἱ νέαι καρδιαὶ εὐκόλως θέλουν κατανοήσαι καὶ ἐπιθυμῆσαι ἴσως.

Πρωῖαν τινα, γοητευθεὶς ὑπὸ γλοιοειδῶς τινος ἀτραποῦ ὑπὸ κρίνων καὶ πλατάνων ὀριζομένης, κατέλιπε τὴν μεγάλην ὁδὸν καὶ ἐχώρησε βαθέως εἰς τοὺς ἀγρούς. Τίποτε γλυκύτερον, ἐν ἡλικίᾳ εἰκοσαετῇ, δὲν δύναται νὰ υπάρξῃ ἢ τὸ νὰ περιγηγῇται τις οὕτω, χωρὶς νὰ ἡξυρῇ τοῦ ὑπάγει. Ἐπελθούσης τῆς μεσημβρίας, ἤρστησεν ἐν ἐπαύλει τινὶ, ἐνθα τῷ προσέφερον ἀγγεῖον πλήρες ἀφρώδους γάλακτος· μετὰ τὰς τελευταίας δὲ τοῦ δύοντος ἡλίου ἀκτίνας, εἰσῆρχετο καταπεινασμένος εἰς τὸ μικρὸν τοῦ Ἁγίου Μαυρικίου χωρίον. Κείμενον εἰς τὸ βάθος στενῆς τινος κοιλάδος, περικυκλωμένης ὑπὸ δασῶν καὶ ὀρέων, τὸ χωρίον τοῦτο εἶνε ἐκ τῶν τερπνοτέρων ὅσα κεῖνται παρὰ τὰ ὕδατα τοῦ Κρέσσους ποταμοῦ, ἀληθῶς δ' εἰπεῖν, κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ὀλίγον ἐμερίμνα ὁ Φρεδερίκος περὶ τῆς καλλονῆς τοῦ τοπίου. Ἐκβὰς ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς ἐκκλησίας, παρετήρησεν ὑπεράνω θύρας τινὸς ἡρέμα ταλαντευομένην ὑπὸ τῆς ἐσπερίας αὔρας πλάκα σιδηρᾶν ἐφ' ἧς ἐγγράπτο χρώματι κυτρίνῳ πτηνὸν ὅπερ ἤθελεν ἐξελεγχεῖ ἐλλειπῇ ἅπασαν τὴν ὀρνιθολογίαν, ἂν ὁ κύριος τῆς ὥρας τῶν τῆς γροφῆς, ἵνα μὴ ἀφήσῃ ἀμφιβολίαν τινα ἐπὶ τῆς ιδέας του, δὲν ἤθελε φροντίσει νὰ γράψῃ κάτωθι τοῦ ἔργου του τὰς λέξεις ταύτας εἰς τὸν χρυσοῦν Ἀέτον.

Ἡ θεὰ τοῦ ἐμβλήματος τούτου ἐβύθισεν εἰς ἕκαστον χαρὰς τὸν ἡμέτερον ἥρωα, μείζον, ἢ ἂν ἐβλεπε κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐδικὴν σου εἰκονογραφίαν, φίλε μου Γλεῖρε. Δὲν ὑπῆρχεν ἡ δυσκολία τῆς ἐκλογῆς· ὁ χρυσοῦς αἰτὸς ἦν τὸ μόνον τοῦ χωρίου ξενοδοχεῖον. Τὸ ξενοδοχεῖον δὲ τοῦτο, μὲν τὴν ἐμφασιν τοῦ βαπτίσματός του, δὲν ἡδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς παλάτιον, καὶ ὅμως τὰ πάντα ἐν αὐτῷ ἦσαν καθαρὰ καὶ κομψά. Ἡ θέλγητρον τῆς εὐτυχούς καὶ μειδιώσης νεότητος! μόλις ἀναφαίνεται, καὶ τὰ πάντα σπεύδουσιν περὶ αὐτὴν.

Μόλις εἰσελθόντα, ἡ ξενοδόχος καὶ αἱ δύο αὐτῆς θυγατέρες ἔσπευσαν νὰ περιποιηθῶσι τὸν Φρεδερίκον. Διότι ἀναμφιβόλως ἐκ τῆς κομψότητος τοῦ ἀναστήματός του, ἐκ τῆς λεπτότητος τῶν χειρῶν αὐτοῦ, τῆς λευκότητος τοῦ τραχήλου του, τὴν ὥς ὁ ἐλεφαντόδους λαμπρότητα τοῦ ὁποίου οὔτε ὁ ἀπρὸς τῶν ἀγρῶν, οὔτε ὁ ἥλιος εἶχον δυνήσῃ ν' ἀφαιρέσωσιν ἢ ν' ἀμαυρώσωσι, ἐνόησαν πάραυτα ὅτι ὁ ἐνώπιον αὐτῶν δὲν ἦτο κοινὸς τις ὁδοιπὸρος, μεταπράτης τις εἰκόνων ἀγίων, κομβολογίων καὶ ἡμερολογίων. Ἐνθὺ δὲ ἡ μὲν μία τῶν νεανίδων τὸν ἐβοήθη εἰς τὸ νὰ ἀποθέσῃ τὸν σάκκον του, ἡ δὲ ἄλλη παρεσκεύαζε τὴν τράπεζαν, ἡ μήτηρ τὰ πάντα ἐπιτηροῦσα καὶ πανταχοῦ ταῦτοχρόνως παρού-

καὶ, θυμώτριβεν ὡς, ἀνῆπτε τὰς πυρεστίας, καὶ ἐτίλλε ἀλέκτορα εὐτρυφῇ. Ὁ Φρεδερίκος ἐτραπεζώθη τέλος, ἐπέπεσε γενναίως κατὰ τῶν ἀλφίτων, καὶ εὗρεν ἀξιόλογα πάντα τὰ παρατεθέντα, πρὸς μεγάλην εὐχαρίστησιν τῶν τριῶν γυναικῶν, αἵτινες δὲν ἐχόρταινον βλέπουσαι τὸν ὥραιον ἐκεῖνον νεανίαν ἐσθίνοντα μετὰ τοσαύτης ὁρέξεως.

Τῇ ἐπαύριον ἀφυπνίσθη ἐνωρίς ὑπὸ τοῦ πρωϊαιστέρου καὶ φαιδροτέρου φίλου, ὅστις μᾶς ἐπισκέπτεται· ὁ ἥλιος δὲ ὅλων τῶν ἀκτίνων του εἰσῆρχετο ἐν τῇ θαλάμῳ αὐτοῦ. Ὁ Φρεδερίκος ἐπήδησεν ἀπὸ τῆς κλίνης του καὶ ἠνέωξε τὸ παράθυρόν του· ὁ ποταμὸς Κρεῦσος ἔρρεε πρὸ ποδῶν του, ὑπὸ κοίτην ἐκ μύρτων καὶ αἰγείρων σκιαζομένην, καὶ διέσχίζε τὴν πεδιάδα ὡς πλατεῖα τις ἀργυρᾷ ταινίᾳ· ἐκεῖθεν τοῦ ποταμοῦ, ὑπὲρ τὰς στέγας τοῦ χωρίου, τῆδε κακίσει ἐν μέσῳ τῆς χλόης ἀναφαινομένων, ἀνέθρωπεν καπνός· πέραν δὲ εἰς τὸν ὀρίζοντα, ἐπὶ τὸ ἐπίπεδον λόφου τινὸς καταφύτου, ὁποῦτο γοτθικὸν οἰκοδόμημα, οἱ πύργοι τοῦ ὁποίου διεφαίνοντο διὰ τῶν φυλλωμάτων τῶν περικυκλουσῶν αὐτὸ δρυῶν. Ἡ ἀγροτικὴ αὕτη εἰκὼν, οὐδὲν ἑσπερεῖτο ζωῆς. Ὁ κώδων τῆς ἐκκλησίας ἀντήχει εἰς τὸν δροσερὸν ἀέρα τῆς πρωΐας· οἱ κόσσοι· ἐχαιρέτων τὴν ἡμέραν. Ὁ χεῖμαρξος κατέπιπτε βροντερός ὑπὸ τὰς ἰτέας. Δὲν ἦτο δὲ ἀνάγκη τοσούτων θελήτρων, ὥστε νὰ προσελκύσωσι τὸν νέον ἡμῶν ποιητὴν. Μετὰ τινὰς ἡμέρας ἔγινε φίλος τῆς οἰκίας· ἐκεῖνης. Εἶχε ζωγραφῆσαι τὴν εἰκόνα τῶν δύο θυγατέρων τῆς ξενοδόχου του, καὶ ἦδη τὸ ὄνομά του κατέστη πασίγνωστον εἰς τὸν Ἅγιον Μαυρίκιον. Ἐτρεχον πολλὰς ἐκ τῶν περίξ λεύγας· ἵνα ἴδωσι τὰς δύο ταύτας εἰκόνας· αἱ γυναῖκες καὶ θυγατέρες τῶν ἐκμισθωτῶν τῶν περικύρων θὰ ἐδίδον καὶ τὸ τελευταῖόν των ἐγκαλλώπισμα, ὅπως τύχῃσι τοιαύτης τιμῆς. Δαψιλεύμενος τὴν ἐπιτηδεύτητά του, ὁ Φρεδερίκος εὐχαρίστησέ τινὰς αὐτῶν, καὶ ἔκτοτε ἡ φήμη του κατέστη πλέον ἀπεριόριστος. Οὐδὲ ὠμίλουν ἢ περὶ αὐτοῦ, καὶ ὠμνουν εἰς τὸ ὄνομά του. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἀγαθότης τῆς ψυχῆς του δὲν διηγεῖται ὀλιγώτερον τῆς ἐπιτηδεύτητος τῆς γραφίδος του, τὸν ὑπὲρ αὐτοῦ ἐνθουσιασμόν. Θωμᾶς τις, εἶχε κληρωθῇ στρατιώτης· τὴν παραμονὴν τῆς ἀναχωρήσεώς του εἶχε προσφέρει εἰς τὸν Φρεδερίκον τρία ὀλοστρογγύλα σκουῖδα, ὅπως δυνήθῃ νὰ ἀποκτήσῃ καὶ φέρῃ μετ' ἑαυτοῦ τὴν εἰκόνα τῆς μνηστῆς του. Ὁ Φρεδερίκος ἔκαμε τὴν εἰκόνα, ἀλλ' ἀντὶ νὰ δεχθῇ τὸ τίμημα τῆς ἐργασίας του παρεισέβαλεν ἀπεναντίας αὐτὸ εἰς τὸν σάκκον τοῦ νεοσυλλέκτου, προσθεὶς καὶ μικρὰν τινα ποσότητα πρὸς καταπράυνσιν τῆς ἀνίας του. Εἰς τοιοῦτον δὲ βαθμὸν ἐφθασεν ὁ θαυμασμός, ὥστε, ἂν ἤθελε νυμφευθῇ ἐν τῇ γῶρᾳ ταύτῃ, πολλὰ χαρὰς δάκρυα ἤθελεν ρέυσει. Ὅπως συμπληρώσῃ δὲ τὸ μέτρον τῆς δημοτικότητός του ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν δίνετο καὶ ἀπὸ τινα δεκάλεπτα εἰς τοὺς ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς ἐκκλησίας παίζοντας παῖδας. Οὕτω, τὴν πρωΐαν,

ὅταν ἐξήρχετο, ἔβλεπε παρατεταγμένην πρὸ τῆς θύρας τοῦ Χρυσοῦ Ἀστοῦ διπλὴν σειρὰν πελατῶν ὡς οἱ πατρίκιοι ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ῥώμῃ. Ἀμιλλῶντο δὲ τίς αὐτῶν νὰ φέρῃ τὴν ἀποσκευὴν του. Καὶ ὁ μὲν ἐφορτίζετο τὴν πυξίδα τῶν χρωμάτων, ὁ δὲ τὸν τρίποδα, οὗτος τὴν σκιάδα, ἐκεῖνος τὴν περιφορητὴν ἐδραν κλπ. Ὁ Φρεδερίκος ἐδίδου τότε τὸ σύνθημα τῆς ἀναχωρήσεως, καὶ παρακολουθούμενος ὑπὸ τῶν δορυφόρων του μοσχομαγκῶν, εἰσεχώρει εἰς τὸ ὄρος. Ἀπροσδόκτον τι ἐν τούτοις περιστατικὸν ἐπέσπεσε τὴν δόξαν του.

Ἠγγίζεν ἡ 22 Σεπτεμβρίου, ἑορτὴ τοῦ προστάτου τοῦ χωρίου ἁγίου. Ὁ κωδωνοκρούστης καὶ ὁ σκευοφύλαξ τῆς ἐκκλησίας, οἵτινες ὑπερεφίλουν τὸν καρπὸν τῆς ἀμπέλου, εἶχον παραμελήσει νὰ φροντίσωσι περὶ τῆς σημαίας, ἐν ᾗ ὁ ἅγιος ἀπεικονίζετο. Ὡφελούμενοι λοιπὸν ἐκ τῆς ἀμελείας ταύτης οἱ μῦς, εὐωχῆθησαν τὴν μέταξιν καὶ τὸ μαλλίον, τὰ ὅποια παρίστανον τοὺς χαρακτῆρας τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Θεοδαικῆς λεγεῶνος, τόσον ὥστε ἀπὸ τὰς διανοιχθεῖσας ὅπας ὀλόκληρος ὁ ἅγιος Μαυρίκιος ἠδύνατο νὰ περάσῃ. Ἄς κρίνῃ τώρα καθεὶς τὴν ἐκ πληξίν τοῦ ἀγαθοῦ ἱερέως, ἰδόντος τὴν σημαίαν καταφαγωμένην, κατατρυπημένην καὶ τεμαχισμένην! Ἄς πειραθῇ νὰ περιγράψῃ τὴν ἀπόγνωσιν τοῦ χωρίου! Οὐτε ἑορτὴ πλέον, οὔτε λιτανεία! Καὶ τί θὰ ἐγίνετο ὁ θερισμός! Διότι ἡ σημαία τοῦ ἁγίου Μαυρικίου ὠρίμαζε τὸν ἀραβόσιτον, τὴν σίκαλιν, καὶ τὴν ἀγριοκράμβην. Τί θὰ ἐγίνοντο λοιπὸν ἀφοῦ ἐκεῖνη κατεστράφη! Καὶ ἡ ἀθυμία ἦν γενικὴ. Οἱ γηραιότεροι τοῦ τόπου ἴσταντο εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ συστάσεις συνεκρότουν ὅπως συνδιαλεχθῶσι περὶ τῆς καταπληκτικῆς ταύτης καταστροφῆς. Ὁ κωδωνοκρούστης καὶ ὁ σκευοφύλαξ δὲν ἀπετόλμων πλέον νὰ φανῶσιν ἔξω. Ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ δέμαρχος διέτρεχον τὴν πλατείαν ἐκ τὸς ἐκυτῶν, καὶ συνεβουλεύοντο περὶ τῶν πρὸς ἀποτροπὴν τῆς συμφορᾶς μέσων. Ἡ ξενοδόχος καὶ αἱ δύο αὐτῆς θυγατέρες μετ' ἀπογνώσεως ἀντηρωτῶντο τί μέλλει γενέσθαι τὸ χωρίον στερηθὲν τοῦ προστάτου του. Μόνος δὲ ὁ Φρεδερίκος ἐτήρει ὀλυμπιακὴν τῷ ὄντι ἀταραξίαν. Τῇ 22 Σεπτεμβρίου τῆς αὐγῆς μόλις διαγελώσης, ἔκρουεν τὴν θύραν τοῦ πρεσβυτερίου, καὶ παρουσίαζεν εἰς τὸν ἱερέα εἰκόνα τοῦ ἁγίου Μαυρικίου μεστοῦ χάριτος καὶ νεότητος, καὶ πολεμικῶν καὶ τροπαιοῦχον ἀποπνέοντος ὕφους. Χωρὶς δὲ νὰ ἴδῃ ποτὲ τὸ πρότυπον τὸ ὑπὸ τῶν μυῶν καταφαγῶθεν, μόνον ὑπ' ἐμπνεύσεως θαύματος ἀληθῶς μετεχούσης, εἶχε μαντεύσει τὴν στάσιν, τὸν ἱματισμόν καὶ τὴν τῶν χαρακτῆρων ὁμοιότητα ὑπὸ θαυμασμοῦ καταληφθεὶς, ὁ ἀγαθὸς ἱερεὺς τὸν ἐθλίψεν εἰς τὰς ἀγκάλας του, ὡς ἄγγελον οὐρανόθεν καταβάντα. Δὲν δύναμαι νὰ περιγράψω τὴν συγκίνησιν τῶν πιστῶν ὅταν ἴδον κρεμασμένην εἰς τὸ ὑπὸ πολλῶν ἡδὴ ἐβδομάδων ἔρημον δόρυ τῆς τῆς θριαμβευτικῆς τοῦ ἐνδόξου μάρτυρος εἰκόνα. Ἡ λιτανεία διέτρεξεν ὅλας τοῦ χωρίου τὰς ὁδοὺς ἐν μέσῳ

τῶν ἀλλοκαλιῶν τοῦ ἐκτελεσθέντος πληθους. Ἀναγνωρίζοντες τοὺς χαρακτῆρας τοῦ ἁγίου, τὸν ὁποῖον ἐθεώρουν ἀπωλεσθέντα ἐξέπεμπον μὲν οἱ χωρικοὶ εὐθυμίας κραυγὰς, συνωθούντο δὲ περὶ τὸν Φρεδερίκον αἱ γυναῖκες ὅπως ἀσπασθῶσι τὰς χεῖράς του. Δεξιόχρως δὲ μεταξὺ ἡμῶν, ὁ θρίαμβος δὲν ἐγένετο διὰ τὸν ἅγιον Μαυρίκιον, ἐγένετο διὰ τὸν ἀναστήσαντα αὐτὸν ζωγράφον.

Ἀλλ' αἱ εὐτυχεῖς ἡμέραι μᾶς εἶναι μεμετρημέναι ὑπὸ χειρὸς φειδωλῆς. Ὅσον γοητευτικὴ καὶ ἂν ἦτο, ἡ ὑπαρξὶς αὕτη δὲν ἠδύνατο νὰ παραταθῇ ἐπὶ πολὺ ὅσον γελοῦσται καὶ χλοεραι ἂν ὦσιν αἱ ὁδοὶ τῆς πλάνης τῆς ζωῆς, ὁ ἔχων τὴν συνειδήσιν τῆς ιδίας ἐκτοῦ ἀξίας καὶ ἱκανότητος καλλιτέχνης, ἐπαναπαύεται μὲν εἰς αὐτὰς πρὸς στιγμήν, δὲν ἐμμένει ὅμως διὰ πάντος. Ὁ χεῖμων, αἰετοῦ προῦρος, κατὰ τὰ ὅρα τῆς Κράσιος, ἤρχιζε νὰ γίνεταί ἐπαισθητός. Ψυχραὶ ἦσαν αἱ πρωταί, μακρὰ αἱ ἐσπέρας, καὶ ἡ φύσις, καίτοι ὥραία ἀκόμη, ἐφρίκαζεν ὅμως ἡδὴ ὑπὸ τὰ πρῶτα τοῦ κρυεροῦ Ὀκτωβρίου νύκτα, ὁ δὲ Φρεδερίκος, μ' ὅλον τὸν θρίαμβον ὅστις τὸν ἀνύψωσεν εἰς θέσιν ἡμιθέου, μ' ὅλας τὰς ἐνδελχεῖς περιποιήσεις, τὰς ὁποίας ἀπελάμβανεν ἐν τῷ Χρυσῷ Ἀετῷ, ὁ Φρεδερίκος ἐβουλεύετο ν' ἀπέλθῃ, ἀλλὰ συμβεβηκὸς ἀπροσδόκητον ἀνέβλεπε τὴν ἀναχώρησιν του.

Β'.

Πρὶν ἢ ἀφήσῃ τὸν ἅγιον Μαυρίκιον, ἤθελε νὰ ἐπισκεφθῇ ἅπασι ἀκόμη τὰς τοπιθεσίας, τὰς ὁποίας ἠγάπα. Ἦθελε νὰ ἐπισκερθῇ πρὸ πάντων τὸν πύργον, οὗ τὰ ὀδοντοτὰ πυργία ἐπεκράτηντο, οὕτως εἰπὼν, τῆς κοιλάδος, καὶ τὸν ὁποῖον διέβλεπε ἐκ τοῦ παραθύρου τοῦ δώματός του, ὅπισθεν σκιώδους φυλλώματος. Ὡς ἡδὴ τὸ εἶπα, ὁ πύργος οὗτος ἦν οἰκοδόμημα γοθικὸν, ἱδρυμένον ἐπὶ τοῦ ὀροπέδιου λόφου τινός, ἐν τῇ ποικιλωτέρᾳ καὶ ἀγριωτέρᾳ τοῦ τόπου ἐκείνου θέσει. Ἐφθαντες μέχρις αὐτοῦ στεγὰς καὶ τραχεῖας ἀτραπούς διελθόν, ὑπὸ ἀρκευθῶν ὀριζομένων, καὶ ὑπὸ χειμάρρων διασχιζομένων, ἔβου μόναι αἱ δορκάδες διέτρεχον στερεῶ βήματι. Ὁ νέος ποιητὴς μετεχειρίσθη τὸν συνήθη τρόπον τοῦ εἰς τὰς περιηγήσεις καὶ τοὺς οἴστρους του. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐκ τῆς μοναξίας καὶ σιγῆς τῆς περὶ τὸ τιμαριωτικὸν ἐκεῖνο ἐνδιαίτημα ἐπικρατούσης, ἔφθασε νὰ ὑποθῇ ὅτι ἦν ἀκατοίκητον ἔσπεραν ὅμως τινὰ εἶδε τὰ παράθυρα φωτισμένα καὶ δύο σκιὰς ἐλαφρὰς διαγαφομένας ἐπὶ τῶν ἐκ μουσελίνης παραπετασμάτων ἤκουσε μάλιστα φωνὴν γυναικεῖαν ἔδουσαν ἅμα τι ὑπὸ τῶν φθόγγων κλειδοκυμβάλλου συνοδευόμενον, φωνὴν γλυκεῖαν καὶ νευρώδη μελαγχολικῶς ὑψουμένην ἐν μέσῳ τῆς σιγῆς τῆς νυκτός. Τίνες ἄρα γε οἱ ὑπὸ τὰ στέγη ἐκεῖνα ἐνδιαίτηται; Πνευματώδης νέος, ὁ Φρεδερίκος δὲν ἐζήτησε νὰ πληροφορηθῇ ἑρπετοῦ μὴ ἰδῇ ἀφιπταμένας, ἐνώπιον τῆς πραγματικότητος, τὰς ποιητικὰς εἰκόνας, ἐξ ὧν εὐπρεστεῖτο νὰ φρονῇ ὅτι κατοικεῖτο τὸ ἄσυλον ἐκεῖνο.

(Εὐτέρ. φύλ. 12 τόμ. ΣΤ')

Τὴν παρχμονὴν τῆς ὀριθεΐας διὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ ἡμέρας, ὠφελήσεις ἀπὸ τινος τῶν χλιαρῶν ἐκείνων ἐσπερῶν, καθ' ἃς ὁ ἥλιος φαίνεται ἀποχαιρετῶν τὴν γῆν, ἐπεχειρήσε τελευταίαν τινὰ ἐπίσκεψιν τοῦ γηραίου οἰκοδομήματος. Φθὰς δὲ εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὀροπέδιου ἐκείνου, παρετήρησε σύμπλεγμά τι ἀνθρώπων ζωηρὰν ἐλκύσαν τὴν προσοχὴν του.

Ἐπὶ τῆς χλόης κατωφεροῦς τινος λοφιδίου, κόρη τις ἐκάθητο μεταξὺ πολλοῦ γέροντος καὶ γυναικὸς νέας ἐτι καὶ εὐειδούς, ἐπιτηρούντων αὐτὴν ἀνησύχῳ τῷ βλέμματι. Πλησιάζας ὁ Φρεδερίκος ἐξεπλάγη ὀλιγώτερον ἐκ τῆς σπανίας καλλονῆς ἢ ἐκ τοῦ ξένου ἥθους τῆς. Κεκυρωμένη ἐφ' ἐαυτὴν, ἐφαίνετο ζῶσα ἐν κόσμῳ, ὅστις δὲν ἦτο ὁ κόσμος τῶν ζώντων. Ὁ ὀφθαλμός τῆς ἀνοικτός, ἀκίνητος, οὐδόλως ἐφέρετο ἐπὶ τῶν πρὸ αὐτῆς ἀντικειμένων, πᾶσα δ' ἡ φυσιογνωμία τῆς κατεδείκνυεν ὅτι ὁ λογισμὸς τῆς ἀφιπτατοῦ ἀλλοχοῦ. Ἐπὶ δὲ τοῦ προσώπου τῆς νέας γυναικὸς ἦτις δὲν ἡγεῖται ἀπ' αὐτῆς τὰ θυμικά τῆς, βαθεῖα ἀπεικονίζετο μελαγχολία καὶ στοργὴ περιπαθῆς. Οἱ χαρακτῆρες τοῦ γέροντος ἐξέφραζον μὲν καὶ αὐτοὶ στοργὴν, ἡσυχωτέρην ὅμως καὶ μετέχουσαν περιεργείας τινός. Ἐφαίνετο παρχμονεῖον τὴν ἔγερσιν τῆς διανοίας ἐν τῇ ψυχῇ ἐκείνῃ, τῇ ὑπὸ κόσμου ὑπερτέρου ἐλκυσθείσῃ. Ὁ Φρεδερίκος διήλθεν ἐμπροσθεν αὐτῆς ἀποκαλύψας τὴν κεφαλὴν του πλὴν δὲν ἐτόλμησε νὰ ἐπιστῇ διότι ὑπῆρχε τῷ ὄντι ἐν τῇ ἀφῶν ἐκείνῃ ἐκστάσι μυστηριώδης τι ἐπιτάσσον τὸ σέβας καὶ τὴν διάκρισιν. Φωτιζόμενος ὑπὸ ἀπακρύου αἰσθηματος αἰδοῦς, ἡσθάνετο ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξετάσῃ τὴν ἄγνωστον ἐκείνην ὀδὴν χωρὶς νὰ τὴν βεβηλώσῃ. Καὶ ἀπεμακρύνθη ταχέως.

Ἐπελθούσης τῆς ἐσπέρας, ὁ Φρεδερίκος καθήμενος παρὰ τὴν ἐστίαν τοῦ Χρυσοῦ Ἀετῷ, ἐμπροσθεν τῆς πυρᾶς, ἠρώτησε περὶ τοῦ πράγματος τὴν ξενοδόχον, ἥτις ἐνήθε τὴν ἡλικίαν τῆς, ἐνῷ αἱ δύο θυγατέρες τῆς ἐκέντων ἐμβάδας διὰ τὸ νεογέννητον βρέφος. Ἡ ἀγαθὴ γυνὴ εἶχε, κατὰ τὴν κοινὴν παροιμίαν, τὴν γλῶσσαν ἐξ' ἀπὸ τοῦ ὀδόντας ἐπροθυμοποιήθη ἄρα ν' ἀποκριθῇ εἰς τὸν ξένον. Ὁ ἐπὶ τοῦ λόφου πύργος ἀνῆκεν εἰς τὴν οἰκογένειαν Μονσαβραί. Ὁ ἄρχων τοῦ Μονσαβραῦ εἶχε ἀποθάνει ἀπὸ πολλῶν ἡδὴ ἐτῶν. Τὰ τρία ἄτομα, τὰ ὅποια ὁ Φρεδερίκος εἶχε ἰδεῖ ἐπὶ τοῦ γηλόφου, ἦσαν ἀναμφιβόλως ἡ κυρία Μονσαβραῦ, ἡ θυγάτηρ τῆς καὶ ὁ δόκτωρ Βικέντιος, ἀδελφὸς τοῦ ἐφημερίου τοῦ ἁγίου Μαυρίκιου.

— Οὕτω λοιπὸν, ἠρώτησεν ὁ Φρεδερίκος, οὗ ἡ περιεργία πολλοῦ ἀπέχετο τοῦ νὰ εὐχριστηθῇ, ἡ νέα τὴν ὁποίαν εἶδα πρὸ μικροῦ εἶναι ἡ νεάνις Μονσαβραί;

— Μάλιστα, κύριε, εἶναι ἡ τάλαινα παράφρων. Εἰς τὰς λέξεις δὲ ταύτας, αἱ τρεῖς γυναῖκες ἔκαμαν τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ἐπειδὴ δὲ ὁ Φρεδερίκος τὰς παρετήρει μετ' ἀπορίης.

— Ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο, προσέθετο ἡ ξενοδόχος, εἶναι γνωστὴ ἐδῶ ἡ κόρη αὕτη.

— Δεατί;

— Διατί, καλέ μου κύριε; διότι διηγούνται περὶ τούτου ἱστορίας πολλὰς· ἀλλὰ ποῖος γνωρίζει τὴν ἀλήθειαν τῶν πραγμάτων; ἐκτὸς τοῦ ἱατροῦ καὶ τοῦ ἐφημέριου τοῦ χωρίου μας, κανεὶς ἐδῶ δὲν δύναται νὰ καυχῇ ὅτι γνωρίζει τὰ μυστικά τοῦ πύργου. Καὶ ἂν μὲν ὁμιλήσῃς περὶ τούτου εἰς τὸν ἱατρὸν, φεύγει κινῶν τὴν κεφαλὴν· ἂν δὲ ἀπευθυνθῇς πρὸς τὸν ἐφημέριον, ἀποκρίνεται. — Δέου ὑπὲρ τοῦ κορασίου.

— Τί λέγουν δὲ ἐνταῦθα.

— Λέγουν, καλέ μου κύριε, ὅτι ἡ πτωχὴ Λουκίλη εἶναι μαγευμένη· ὅτι τὴν ἡμέραν τῆς γεννήσεώς της, μία ἀνεραῖδα τῆς ἔρριψε μάγεια. Εἴπαν λοιπὸν τότε ὅτι ἡ κυρία Μονσαβραὶ δὲν ἤλθε νὰ κατοικήσῃ εἰς τὸν πύργον, ὁ ὁποῖος ἦτον ἀκατοίκητος ἀπὸ εἴκοσι χρόνων, εἰμὴ διὰ νὰ κρύψῃ τὴν κόρην της καὶ νὰ μὴν ἀφήσῃ νὰ τὴν ἴδῃ κανεὶς. Ἡ δὲ Λουκίλη ἦτο μὲν τότε παιδίον μικρὸν, δὲν ἔκαμνεν ὅμως τίποτε ἐξ ὧν ἔκαμνον τὰ παιδιά τῆς ἡλικίας της. Ὅσω καὶ ἂν τὴν ἐπετῆρουν, καμμίᾳ σκεδὸν δὲν παρήρχετο ἐβδομάς, καὶ νὰ μὴ φύγῃ κρυφίως ἀπὸ τὸν πύργον. Πολλάκις μάλιστα, αἱ κόραι μου ἡ Ἀντωνίτα καὶ ἡ Φανή, τὴν εὗρον καθήμενὴν εἰς τὰ χωράφια ἢ εἰς τὸ βάθος τῶν δασῶν, μὲ μόνην τὴν συντροφίαν ἑνὸς μεγάλου σκύλου, τὸν ὁποῖον θὰ ἴδες βέβαια σήμερον πλαγιασμένον εἰς τοὺς πόδας της.

— Μάλιστα, εἶπεν ὁ Φρεδερίκος, ἕνα σκύλον τῶν Πυρηναίων.

— Ἐνα ὠραῖον καὶ ἐξυπνον ζῶον, τί τὰ θέλεις, εἶπεν ἡ Φανή. Ποτὲ δὲν τὴν ἄφινεν. Ἐπαγρυπνοῦσεν ἐπ' αὐτῆς, καὶ ὅταν ἡ ὥρα τῆς ἐπιστροφῆς ἔφθανε, τὴν ἔσυρεν ἀπὸ τὸ φόρεμα διὰ νὰ τὴν καταπείσῃ νὰ σηκωθῇ, ἔτρεχε πρὸ αὐτῆς διὰ νὰ τῆς δείχνῃ τὸν δρόμον καὶ ἐπέστρεψε πλησίον της διὰ νὰ βεβαιωθῇ ἂν τὸν ἠκολούθει.

— Καὶ τί ἔκαμνεν ἡ Λουκίλη, εἰς τί κατεγίνετο, ὅταν τὴν εὕρισκετε μέσα εἰς τὰ δάση;

— Αὐτὸ δὲν τὸ πολυγνωρίζω κ' ἐγὼ· ἔχιδευσεν τὸν σκύλον της, ἔβαλεν ὡς ἄνθη εἰς τὰ ξανθὰ της μαλλία κάρφην ἐρείκης, ἢ παρετῆρει τὸν οὐρανὸν ὡς ἂν ἐζῆται ἀπ' αὐτὸν τι.

— Ἀλλὰ καὶ σὺ καὶ ἡ ἀδελφὴ σου βέβαια ἦσθον τότε παιδιά καθὼς αὐτὴν· δὲν ἐδοκιμάσατε λοιπὸν νὰ τῆς ὁμιλήσετε;

— Μίαν μόνην φορὰν, μάλιστα, ἀπεκρίθη ἡ Ἀντωνίτα. Ὑπήγα καὶ ἐκάθησα πλησίον της· ἠθέλησα νὰ τῆς προσφέρω μίαν ἀνθοδέσμην κυάνων, τοὺς ὁποίους εἶχα συλλέξῃ· ἀλλὰ οἱ δύο μεγάλοι ὀφθαλμοί της ἐστράφησαν πρὸς ἐμὲ μὲ τὸσον παρέξενον ὕψος ὥστε ἐπῆρα τοὺς πόδας μου, κ' ἐφυγα σύρουσα ἀπὸ τὴν χεῖρα καὶ τὴν ἀδελφὴν μου.

— Τὸ καυμένο τὸ κοράσιον, ἐπανέλαθεν ἡ ξενοδόχος, ποτὲ δὲν ἔκαμεν εἰς κανένα κακόν... Ὡσὼν

ἄγγελος εἶνε ὠραία καὶ σὰν ἀρνάκι καλὴ! Τώρα πλέον εἶναι κυρία μεγάλη· ἀλλὰ βεβαιόουν ὅτι τὰ μάγια τὰ ὅποια τῆς ἔκαμαν διαρκοῦν ἀκόμη, καὶ ὅτι, ἀφ' οὗτου ἐγεννήθη, δὲν ὠμίλησε ποτὲ ὡς χριστιανή. Ἐνῶ δὲ ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος ὁ ἐφημέριος ἔκαμε πολλὰ ἐνεαήμερα ὑπὲρ αὐτῆς καὶ ἔκαυσε πρὸ τοῦ λειψάνου τοῦ Ἁγίου Μαυρικίου πολλὰς λαμπάδας, ἀπὸ τὸ ἄλλο ὁ ἱατρὸς Βικέντιος τὴν περιποιεῖται ὡς νὰ ἦτο κόρη του, τίποτε ὅμως δὲν ἴσχυσαν ὅλ' αὐτά. Πιστεῦεις, κύριε, ὅτι δέκα χρόνους τώρα ὅπου ζῇ εἰς τὰ θουνά μας, ἡ κυρία Μονσαβραὶ οὔτε μίαν φορὰν δὲν ἐφάνη εἰς τὸ χωρίον, ἀλλὰ τί λέγω εἰς τὸ χωρίον; οὔτε εἰς τὴν ἐκκλησίαν κἄν. Καὶ μόνον τοῦτο εἶνε εὐλαβής· διότι ὁ ἐφημέριός μας πηγαίνει ἅπαξ τῆς ἐβδομάδος καὶ λειτουργεῖ εἰς τὸ παρεκκλήσιον τοῦ πύργου. Ὅταν δὲ ὁμιλοῦν περὶ τῆς Λουκίλης εἰς τοὺς ὑπηρέτας· οἱ ὅποιοι ἔρχονται νὰ προμηθευθῶν τροφάς, δὲν ἀποκρίνονται, καὶ σὲ παρακαλοῦν μὲ εὐγένειαν νὰ γυρεύῃς τὴν δουλείαν σου. Ὅλα ταῦτα, σὲ ἐρωτῶ, καλέ μου κύριε, εἶνε φυσικά;

— Χωρὶς νὰ προσθέσῃ τις κύριε, ὅτι τὴν νύκτα ἀκούονται ἐκεῖ ἐπάνω ἀλλόκοτοι κτύποι, εἶπεν ἡ Ἀντωνίτα ταπεινῇ τῇ φωνῇ καὶ μὲ ὕψος μυστηριώδους, μουσικῇ, ἄσματα, στεναγμοὶ θρήνοι, καὶ ἔπειτα μία μεγάλη κραυγὴ, καὶ ἔπειτα τὰ πάντα σιωποῦν.

Ἐνταῦθα δὲ αἱ τρεῖς γυναῖκες παρετηρήθησαν μετὰ τρόμου καὶ ἔκαμαν ἐκ νέου τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ.

— Ἀπὸ τινῶν ἡμερῶν, ἐπανέλαθεν ἡ ξενοδόχος, λέγουν ὅτι ἡ πτωχὴ παράφρων εὕρισκεται εἰς κίνδυνον, ὅτι ἐχλώμιασε καὶ ἀδυνάτισεν ὀφθαλμοφρανῶς, καὶ ὅλοι λυποῦνται δι' αὐτό.

— Ἡ μητέρα της εἶνε τόσον καλὴ! προσέθηκεν ἡ Φανή, κάμνει τόσα καλὰ εἰς τὸν τόπον!

— Οἱ πτωχοὶ δὲν τὴν βλέπουν, ἀλλὰ τὴν εὐλογοῦν, εἶπεν ἡ Ἀντωνίτα.

— Ἀφ' οὗτου ἦλθεν ἐδῶ, εἶπεν ἡ ξενοδόχος, δὲν ὑπάρχουν πλέον δυστυχεῖς. Εἶνε καθὼς ὁ Θεός, τὸν ὁποῖον δὲν βλέπομεν ποτὲ, ἀλλὰ μᾶς δίδει κάθε χρόνον ἀφθόνους καρπούς.

Τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἐσπέρας διήλθον, ἐν τῷ χρυσῷ ἡμεῖς, ὁμιλοῦντες περὶ τοῦ πύργου τοῦ Μονσαβραὶ. Ἡ ξενοδόχος ἡ ὁποία ἠθέλην αἰτίαν, ἐπηρίθμυσεν ὅλους τοὺς διατρέχοντας τὴν χώραν ἐκείνην περὶ τῆς Λουκίλης μύθους. Τόσον δ' ἔδωκεν εἰς αὐτοὺς φῶς, τόσῃ σαφένειαν καὶ τόσῃ ἀκρίβειαν, ὥστε ὁ Φρεδερίκος, ἀφοῦ ἐτελείωσε, δηλαδὴ ἀφοῦ δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ λαλήσῃ ἡ γραῖα, δὲν ἐγνωρίζε περὶ αὐτῆς περισσότερα ἢ πρότερον. Ἀλλ' ὅμως αἱ ἀποκαλύψεις αὗται αἱ συγκεχυμέναι ἴσχυσαν νὰ διεγείρῳσιν ἔτι μᾶλλον τὴν φαντασίαν τοῦ νέου καλλιτέχνου. Διὸ, τὴν ἐπαύριον ἀντὶ ν' ἀναχωρήσῃ, ὡς εἶχεν ἀποφασίσει τὴν προτεραίαν, ὁ Φρεδερίκος ἀνήγγειλεν εἰς τὴν ξενοδόχον τοῦ ὅτι ἐσκόπει νὰ διέλθῃ εἰς Ἅγιον Μαυρίκιον, τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ φθινοπώρου. Πρὸς τοῦτο δὲ δὲν παρεκινήθη.

ἐκ μόνῃς περιεργείας. Τὸ ὥρῳ τῆς Λουκίλης πρόσωπον, τὸ κοῦφον καὶ καταβεβλημένον σῶμά της, ἡ ἐπὶ τῶν χαρκτηρῶν αὐτῆς διαγραφομένη ἀνία, πρὸς δὲ ἀναμφιδόλως, ἡ καλλονὴ καὶ νεότης της, ὅλα ταῦτα εἶχον διεγείρει ἐν αὐτῷ μυστηριώδη τινὰ συμπάθειαν τὴν ὁποίαν δὲν ἐξηγεῖτο εἰς ἑαυτὸν καὶ ἡ ὁποία ἐγένετο ἱκανὴ νὰ τὸν κρατήσῃ ἐπὶ τινὰ ἔτι χρόνον.

Ἐκτοτε λοιπὸν διέβηκε πάσας αὐτοῦ τὰς ἐκδρομὰς πρὸς τὸ ὁροπέδιον τοῦ λόφου. Διεῖδε ἐνίοτε τὴν Λουκίλην ὁσάκις δὲ τὴν ἀπάντησεν, εὔρε τὰς παρειὰς της ὥχροτέρας, τὸ βλέμμα της μᾶλλον πῶς ἀποπεπλανημένον. Ἡμέραν τινὰ τὴν εἶδε βραδέως περιπατοῦσαν ἐπὶ τοῦ ἀνδῆρου τοῦ πύργου. Ἐρειδομένη ἐπὶ τοῦ βραχίονος τῆς μητρὸς της, ἀσκεπῇ ἔχουσα τὴν κεφαλὴν καὶ ἐρριμμένην τὴν κόμπην, ἠκολούθει διὰ τοῦ βλέμματός ἀγέλην πτηνῶν ἀποδημούντων, τὰ ὁποῖα ἵπταντο ὑπὸ οὐρανὸν φαῖδν φθινοπώρου, καὶ μεδίαιμα ἐπλανᾶτο ἐπὶ τῶν ἀχράμῳων χειλέων της, ὡς ἂν εἶχεν αἰσθανθῇ ὅτι καὶ αὕτη ἦν ἔτοιμος νὰ πεταχθῇ πρὸς ἄλλην πατρίδα. Ὁ Φρεδερίκος ἐπανῆλθεν εἰς τὸ χωρίον πλήρη ἔχων τὴν ψυχὴν ἀπακισίων προαισθήσεων, ἀπὸ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης εἰς μάτῳ περιήρχετο κύκλῳ τοῦ σιωπηλοῦ πύργου, τὴν Λουκίλην δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπανιδῇ. Τὴν ἐπομένῃν κυριακὴν κατὰ τὴν

διδασχὴν ὁ ἐφημέριος μετὰ φωνῆς πενθίμου σπνίστα εἰς τὰς προσευχὰς τῶν πιστῶν τὴν νεάνίδα Μονσαβραί.

Πρὶν ἔλθῃ εἰς Ἅγιον Μαυρίκιον, ὅπου κατὰ σύμπτωσιν εὑρέθη, ὁ Φρεδερίκος οὐδ' ὑπόπτειε καὶ τὴν ὑπαρξιν τῆς οἰκογενείας τοῦ Μονσαβραί· μόλις δὲ εἶδε μακρόθεν τὴν Λουκίλην καὶ τὴν μητέρα της, οὔτε ἤκουσε ποτὲ τὸν ἦχον τῆς φωνῆς των. Ἦτο ἐν ἐνὶ εἰς αὐτοὺς πάντῃ ξένος. Καὶ ὅμως ἀκούσας τὸν κίνδυνον τῆς νέας, ὥχρισε καὶ τὴν καρδίαν του ἡσθάνθη πιεζομένην, ὥστε ἐπρόκειτο περὶ τῆς ἰδίας ἀδελφῆς του. Διὰ τοῦτο; διότι ἡ παράδοξος ἐκείνη νῆα κατέστη ἡ ἀσχολία ὅλων αὐτοῦ τῶν ὥρων, ἀνέμιζεν αὐτὴν ἐν τῇ διανοίᾳ εἰς ὅλην αὐτοῦ τὴν ζωὴν, καὶ τῷ ἐφαίνετο ὅτι ἀποθνήσκουσα, ἔμελλε ν' ἀφαιρέσῃ μέγα μέρος ἀπὸ τὴν ζωὴν του.

Διὸ, μετὰ τὴν λειτουργίαν, ὁ Φρεδερίκος μετέβη εἰς τοῦ ἐφημερίου διὰ νὰ πληροφορηθῇ περὶ τῆς ἀσθενείας τῆς κόρης, ἀλλ' ὁ ἀρχὸς ἱερεὺς, — Φίλτατον τέκνον, τῷ εἶπε, τοῦτο εἶνε μυστήριον τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Φρεδερίκος δὲν ἐπέμεινε, καὶ ἐνῷ ἦτο ἔτοιμος νὰ ἐξέλθῃ, ἤλθεν ὁ ἱατρὸς Βικέντιος, πρὸς ὃν ἔσπευσεν ὁ ἐφημέριος νὰ συστήσῃ τὸν Φρεδερίκον. Ἡ μόνῃ αὕτῃ συνάντησις ἤρκεσε νὰ συνδέσῃ στενότητα τὸν νέον μετὰ τοῦ γηραιοῦ ἱατροῦ, καὶ μετ'

λίγον ἐξῆλθον ὁμοῦ τοῦ πρεσβυτέρου συνδεδεμένοι καὶ συνδιαλεγόμενοι μετ' ἄρκας οἰκειότητος.

Ἡ ἡμέρα ἦτον ὥραία· ἐβιάδιζον κρατούμενοι διὰ τοῦ βραχίονος ἐπὶ ἀτραποῦ ὀριζομένης ἐκατέρωθεν ὑπὸ ἀρκέθου, καὶ ὁμιλοῦντες περὶ παντοίων ἀντικειμένων. Ὁ νέος ἔχαιρεν ἐν τούτοις σκεπτόμενος ὅτι τέλος θὰ δυνηθῇ ἴσως νὰ ἐξακριβώσῃ τὸ μυστήριον, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ἐμερίμνα τοσοῦτον. Ὅτε ἔφθασαν πλησίον τοῦ πύργου, ἐπὶ τοῦ πρανοῦς λόφου τινός, ὁ ἱατρός ἔστη ἐνώπιον τοῦ δρυφάκτου κήπου τινός, ἐν μέσῳ τοῦ ὁποίου ἐκρύπτετο οἰκίσκος εὐπρεπής. Ἦτο τὸ οἶκημα τοῦ ἱατροῦ, ὅπου προσεκάλεσε τὸν Φρεδερίκον νὰ ἔλθῃ νὰ ἀναπαυθῇ· ὁμοίᾳζε τὸ οἶκημα τοῦτο σαήνωμά τι φιλοσόφου ἢ ποιητοῦ. Τὰ πάντα ἔπνεον αὐτοῦ τὴν σιωπὴν καὶ τὴν γαλήνην. Περιέστερον αὐτὸ ἔξωθεν ῥοδωνιαὶ κληματίτιδες, καὶ αἰγόκλημα· ἔσωθεν δὲ ἐκάσκει αὐτὸ κοσμία τις κομψότης.

Ἐκεῖ δὲ παρατεθέντων ὁπορῶν τινων, ἀπὸ ὁμιλίας εἰς ὁμιλίαν, ἦλθεν ὁ λόγος, κατ' εὐχὴν τοῦ Φρεδερίκου, καὶ περὶ τῆς οἰκογενείας Μονσαβραί. Ἡ ἡμέρα ἔκλινεν ἤδη· ἡ σελήνη ὑπέφαινε διὰ τῶν ἡμιγύμων δένδρων τοῦ κήπου τὴν καλὴν αὐτῆς ὄψιν. Ἀνεμος ψυχρὸς ἔπνεε περὶ τὴν οἰκίαν. Ἡ πτελέχ ἔρριπτε φλόγας ἐντὸς τῆς ἐστίας καὶ ὁ Φρεδερίκος τὸν ὅποιον ὁ ἱατρός ἐκράτησε τὴν νύκτα ἵνα τῷ διηγηθῇ τὰ τῶν Μονσαβραί, ἐπηγωνισμένος ἐπὶ τοῦ βραχίονος τῆς καθέδρας του ἤκουε προσεχτικῶς τὴν διήγησιν τοῦ γέροντος.

— Εἶδες τὴν Κ. Μονσαβρὰ καθήμενην πλησίον τῆς θυγατρὸς τῆς. Εἶνε ὥραία εἰσέτι, ἂν καὶ λύπη στυγνὴ καταβάρυνῃ αὐτὴν καὶ τὸ μέτωπόν τῆς φέρῃ ρυτίδας προώρους. Ἀλλ' ἀδύνατον νὰ φαντασθῇς τὴν καλλονὴν τῆς, ὅτε ὑπανδρεύθη. Ἦτο τότε δεκκοκταετῆς καὶ ἔλαβε σύζυγόν τῆς εὐπατρίδην τινὰ νέον καὶ περικαλλῆ, ὡς αὐτὴ, καὶ οὐδέποτε τὸ κατ' ἀρ' ἄς ὑπῆρξε γυνὴ ἄλλη εὐτυχεστέρα, καὶ τῆς εὐτυχίας τῆς ταύτης μάλλον ἀξία. Τὸ πᾶν τῇ ἐμειδία· εἰσέτι μὲν δὲν ἐγένετο μήτηρ, ἀλλ' ἦτον ἐπίτοκος, καὶ ἦδη ἐνώπιον τῆς χαρὰς ταύτης, πασαι αἱ λοιπαὶ ἐξηλείφοντο. Ἄλλα τινὰ πρῶταν ἐπα- νέφρον τὸν σύζυγόν τῆς καθημαγμένον καὶ φέροντα πληγὴν θανάσιμον ἐκ τινος μονομαχίας, μετὰ τρεῖς δὲ ἡμέρας ἐξέπνεεν εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς συζύγου τοῦ. Ἡ πληγὴ ἦτο τόσῳ βάρεια, ὥστε δὲν ἠδυνήθη ν' ἀναλάβῃ τὰς αἰσθήσεις του καὶ ἀγνοεῖται μέχρι τῆς σήμερον τὸ αἷτιον καὶ αἱ λεπτομέρειαι τῆς ὀλεθρίας ἐκείνης ἐριδος. Μετὰ ἑξ ἑβδομάδας ἡ Κ. Μονσαβραὶ ἔτεκε θυγατέρα, δεικνύουσιν ὅτι ἐμελλε νὰ γίνῃ ὥραία ὡς ἡ μήτηρ τῆς. Καθόσον ἡλικιοῦτο, ἔθελγε τὰ ἄμματα πάντων, ἕκαστον δὲ αὐτῆς κίνημα ἦτο πλήρες χάριτος καὶ γλυκύτητος. Κεκλιμένη μετὰ στοργῆς ἐπὶ τοῦ ζῶντος τούτου ἄνθους τοῦ ἐξανθήσαντος ἐπὶ μνήματος, ἡ Κ. Μονσαβραὶ ηὐχαρίστει τὸν Θεὸν ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ αὐτῆς καὶ ἡ μητρικὴ ἀλαζονεία ἀπέμασε τὰ δάκρυα τῆς περιλύπου χήρας.

(ἀκολουθεῖ)

Ἡ ΠΑΛΙΡΡΟΙΑ

Ὁραῖαι τοῦ φθινοπώρου αἱ ἡμέραι. Λάμπει ἡ θάλασσα ὑπὸ τὰς ἀκτῖνας τοῦ Φοίβου· καὶ πάσα ὕδατος στεγρὴν ἀπαστίλθει, ὡς ἀκκὴ ἀδάμαντος,

λευκὴν καὶ καθαρὰν λάμψιν. — Ἡ κώμη ἐκενώθη καὶ ἄνδρες, γυναῖκες, παῖδια, ἤρχοντο ὁμοθυμαδὸν παρὰ θίνα πολύφλοισβον θαλάσσης, ὅπου ἡ θύμῃς